

DADES GENERALS DE L'ASSIGNATURA

NOM: Intervenció Educativa sobre Problemes Fonamentals de Desadaptació Social

CODI: 250002

ENSENYAMENT: EDUCACIO SOCIAL

CURS ACADÈMIC: 2007-2008

TIPUS D'ASSIGNATURA: OBLIGATORIA

IMPARTICIÓ: SEMESTRAL

GRUP: MATÍ I TARDA

CRÈDITS TOTALS: 9 (6 crèdits teòrics, 3 crèdits pràctics)

LLENGUA: CATALÀ

DEPARTAMENT: MÈTODES D'INVESTIGACIÓ I DIAGNÒSTIC EN EDUCACIÓ

PROFESSORAT:

M1Carme Panchón

T1 Pere Amorós, Jaume del Campo i Ainoa Mateos

OBJECTIUS D'APRENTATGE DE L'ASSIGNATURA:

Els objectius de l'assignatura van dirigits a:

- Conèixer els factors que intervenen a les situacions de desprotecció.
- Analitzar les alternatives i recursos socioeducatius dirigits a la infància i la família en situació de risc i desemparament.
- Reflexionar sobre el marc legal que determina les intervencions a l'àmbit de la protecció de menors i de la justícia juvenil.
- Contrastar les metodologies d'intervenció dels recursos socioeducatius amb la realitat de la nostre comunitat.
- Presentar les noves tendències teòriques i metodològiques per a la intervenció educativa dins l'àmbit de la protecció a la infància i dins l'àmbit de la justícia juvenil

BLOCS TEMÀTICS O CONTINGUTS:

Mòdul I. Les situacions de desprotecció a la infància

- El marc legal a l'àmbit internacional, estatal i autonòmic. Els diferents nivells d'atenció i protecció a la infància.
- El maltracte a la infància. Tipologies de maltracte. La intervenció interdisciplinar.
- Els efectes de la desvinculació afectiva. La resiliència. Factors que intervenen.
- El procés d'intervenció Fases del procés: detecció, notificació, valoració, propostes i presa de decisions.
- L'avaluació de les situacions de desprotecció. Factors que afavoreixen o dificulten la recollida de dades. Estratègies d'intervenció. El rol de l'educadora i l'educador social dins el procés d'avaluació.
- Els Equips d'Atenció a la Infància i Adolescència (EAIA). Principis. Membres. Metodologia d'intervenció.

Mòdul II. Programes de protecció a la infància.

- Programes d'intervenció familiar. Els programes de preservació familiar i de reunificació. Els models d'intervenció intensiu i a llarg termini. Estratègies i tècniques d'intervenció.
- Programes de separació provisional:
 - Els acolliments familiars: Evolució i situació actual. Característiques del model d'intervenció. La captació, selecció, acoblament i seguiment.
 - Els instruments per la selecció de famílies acollidores. Criteris per la presa de decisions segons les diferents modalitats: urgència, previsió de retorn, permanent.
 - Els programes de formació de les famílies d'acollida. Estructura, sessions, continguts, estratègies.
 - Els acolliments residencials: centres d'acolliment i centres residencials d'acció educativa (CRAE); principis, modalitats i fases del procés.
 - El projecte educatiu de centre. Característiques. Normativa de convivència. Els projectes educatius individualitzats.
- Programes de separació definitiva:
 - L'adopció. Tendències actuals. Modalitats. Procés d'intervenció. Rols diferencials de les famílies adoptives.
- Programes d'emancipació per a majors de 18 anys.

Mòdul III. La Intervenció en l'àmbit de Justícia Juvenil.

- Anàlisi del marc legal i administratiu que regula la jurisdicció de menors. Concepte de la intervenció educativa amb menors en la jurisdicció de menors.

Mòdul IV. Programes d'intervenció en la Justícia Juvenil:

- Àmbit d'assessorament: concepte, objectius, metodologia i informes
- La mediació i la reparació a la víctima: concepte, objectius, metodologia i informes
- La Llibertat vigilada; prestació de serveis en benefici de la comunitat; tractament ambulatori o internament en centre terapèutic; internament en centre de règim obert, semiobert o tancat. De tots els programes s'analitzarà: concepte, objectius, metodologia, recursos i informes.

Mòdul V. Altres àmbits d'intervenció

- La violència de gènere. Concepte. Evolució. Programes d'intervenció amb les famílies i els infants.
- La mediació en diferents contextos d'aplicació: mediació escolar o educativa, mediació familiar.
- Els menors estrangers no acompanyats (MENA). Circuit i recursos d'atenció i de protecció.

METODOLOGIA I ORGANITZACIÓ GENERAL DE L'ASSIGNATURA

És una assignatura amb elements teòrics i pràctics que es desenvolupa a partir de: el treball a l'aula i la recerca d'informació fora de l'aula.

La metodologia de l'aula combinarà exposicions per part del professorat, anàlisi de documents, resolució de casos, discussions en grup, pluja d'idees, treball amb suport audiovisual, *role playing* i participació de professionals.

La metodologia del treball fora de l'aula combinarà el treball individual (lectures i anàlisi), el treball en grup (3 ó 4 persones) i el seguiment a les tutories.

AVALUACIÓ ACREDITATIVA DELS APRENENTATGES:

CONTINUA

La nota final de l'assignatura està composta per:

1. Treball de curs (50%)

Aquest està compost per quatre fases que s'han de presentar, les tres primeres, en tutories i la quarta al grup classe. Per l'avaluació es tindrà en compte:

- Primera fase: fonamentació teòrica i contextual. Delimitació conceptual del problema o àrea a investigar, teories que el fonamenten i l'expliquen, marc legal que el regula, dades significatives del problema o tema estudiat (màx. 8000 paraules).
- Segona fase. Anàlisi de la realitat. Elaboració d'instrument o estratègia d'aproximació a la realitat, aplicació, anàlisi de la informació per descriure la realitat (màx. 7000).
- Tercera fase: Conclusions i propostes. Coherència entre la fonamentació teòrica, els resultats obtinguts i les propostes. (màx. lliurar a 1500).
- Quarta fase: exposició i defensa. Claredat i creativitat en l'exposició.

2. Prova escrita (examen) (50%)

ELEMENTS D'AVVALUACIÓ	ENTREGA	PONDERACIÓ
Treball de curs (la nota del treball de curs surt de la suma de les quatre fases)		50%
Primera Fase	Lliurar en una tutoria concertada. 5 ^a setmana.	25%
Segona Fase	Lliurar en una tutoria concertada. 10 ^a setmana.	25%
Tercera Fase	Lliurar en una tutoria concertada 12 ^a setmana.	25%
Quarta Fase	Exposició i defensa. 12 a 16 setmana	25%
Exercici individual	Final de curs	50%
TOTAL		100%

ÚNICA

En aquesta modalitat els estudiants mantindran el treball de curs, en aquest cas individual, la prova final i una anàlisi de cinc capítols desenvolupant dues de les activitats de cadascuna d'elles del manual de intervenció socioeducativa en la inadaptació social.

FONTS D'INFORMACIÓ BÀSICA:

Amorós, P., Ayerbe, P. (coord.) (2000). *Intervención educativa en inadaptación social*. Madrid: Síntesis.

Amorós, P., Rodrigo, M.J., Donoso, T., Del Campo, J., Fuentes, N. Et al. (2005) Programa de intervenció psicosocial. Barcelona: Obra social Fundació la Caixa.

Amorós, P., Palacios, J. (2004). El acogimiento familiar. Madrid: Alianza

Amorós, P., Palacios, J.M., Jiménez, J., Molina, M^aC.; Pastor, C., Fuentes, N. Et al. Programa de formació per a l'acogiment en família extensa. Barcelona: Obra social Fundació la Caixa.

Amorós, P., Fuentes, N. (2004) Perspectivas y tendencias del acogimiento familiar en Cataluña. D. Marre i J. Bestard (coordinador) *La adopción y el acogimiento*. Barcelona: Publicación de la Univesitat de Barcelona.pp:173-195.

Amorós, P.; Cabrera, F.; Diego, F.; Espín, J.V.; Panchón, C.; Rodríguez, M.(1993). Metodologia d'Intervenció en Medi Obert. Barcelona: Centre d'Estudis Jurídics i formació especialitzada. Generalitat de Catalunya. Col.lecció Justícia i Societat

Amorós, P.; del Campo, J. (2000). Programa de prevenció i abordatge de les situacions de conflicte juvenil. Palma de Mallorca: Direcció General de justícia Juvenil.

Barudy, J. i Dantagnan, M. (2005) Los Buenos tratos a la infancia : parentalidad, apego y resiliencia. Barcelona: Gedisa.

Capdevila, M., Ferrer, M., Luque, E. (2005) La reincidencia en el delicto en la justicia de menores. Documents de treball. Barcelona: Centre d'Estudis i de Formació Especialitzada. Generalitat de Catalunya.

del Campo, J.; Panchón, C. (2000). La intervención socioeducativa en un contexto institucional. A Amorós i Ayerbe (coord.) *Intervención educativa en inadaptación social*. Madrid: Síntesis.pp: 197-225.

Diego, F. Miquel, S.(2000) La intervención en medio abierto: un reto para la justicia de menores. A Amorós i Ayerbe (coord.) *Intervención educativa en inadaptación social*. Madrid: Síntesis. Pp:227-258.

Freixa, M.; Panchón, C. (2000). La intervención familiar. A Amorós i Ayerbe (coord.) *Intervención educativa en inadaptación social*. Madrid: Síntesis.pp: 113-140.

Gòmez i Serra, M. (2000). *Els serveis socials i la seva avaluació*. Barcelona. Barcelona: Edicions Universitat de Barcelona.

Panchón, C. (1998). *Manual de Pedagogia de la inadaptación social*. Barcelona: Dulac.

Petrus, A.; Panchón, C.; Costa, S; Gil, E. (2005). Infància en situació de risc social. VVAA: *Informe 2004: Infància, famílies i canvi social a Catalunya*. 2 volums. Barcelona: CIIMU. pp: 221-305.

Invesbreu n° 29. Intervenció en centres de Justícia Juvenil. Centre d'Estudis i de Formació Especialitzada. Generalitat de Catalunya-

Revista Temps d'educació. N° 19. Monogràfic Justícia de menors. Divisió Ciències de l'Educació. Universitat de Barcelona.

Revista Temps d'educació. N° 20. Monogràfic intervenció familiar i alternatives familiars de Protecció de menors. Divisió de Ciències de l'Educació. Universitat de Barcelona.

Revista Temps d'educació. N° 31. Monogràfic Infància en situació de risc social. Publicacions Universitat de Barcelona. ICE.